

Karin Dahl, romanska språk – disputation 4 oktober 2008

Varför älskar fransmännen och italienarna Stig Dagerman?

Stig Dagerman är en av våra mest lästa och omtyckta författare i Frankrike och Italien. I andra länder har Dagerman däremot inte mött samma framgångar. Karin Dahl undersöker i sin avhandling hur Dagermans verk har mottagits av de franska och italienska läsarna.

Dagermans samtliga verk är översatta till franska, vilket är ovanligt för en nordisk författare. Hans dramer sätts ideligen upp på franska scener och hans böcker ges ut i nyutgåvor. Efter framgångarna i Frankrike har även italienarna tagit Dagerman till sitt hjärta, där han går under beteckningen ”den svenske Camus”. Fransmännen, å sin sida, kallar honom ”Nordens Rimbaud”.

Dagerman är naturligtvis läst som en utländsk författare i dessa två länder och hans nordiska exotism har i stor utsträckning medverkat till den mytbild som han är föremål för. Den framkallande kraften för mytbildningen är dock hans självmord, som så ofta är fallet när det gäller myter om artister.

Dagermans nordiska ursprung utlöser hos hans kritiker en lavin av associationer, såväl sociala och litterära som klimatrelaterade. Dessa referenser strålar samman med redan existerande myter om Norden, som att det är en avlägsen plats där ”evig vinter” råder.

Ångesten i Dagermans texter uppfyller med råge läsarnas förväntningar på hur nordisk kultur ska vara med idéer om ”den nordiska melankolin”. Här har de förstås även påverkats av Ingmar Bergman. Karin Dahl understryker att Dagerman fått ett mycket positivt mottagande och att Dagermans dysterhet till och med förför. Man känner igen de franska existentialisterna. Dagerman – sonen från Älvkarleby – verkar således i sina texter återspegla något i deras egen folksjäl.

Karin Dahl tar även upp frågor som rör översatt litteraturs ställning, läsandet av utländsk litteratur och mer specifikt bilden av Sverige genom skönlitteratur. Vad är det som gör att en viss utländsk författare och inte en annan blir upptagen i den litterära kanon i ett visst land? Stig Dagermans succé i Paris har visat sig vara mycket betydelsefull för upptäckandet av Dagerman i andra länder, främst Italien, men också för återupptäckandet av honom i hans hemland Sverige.

Avhandlingens titel: **La mythification d'un écrivain étranger. La réception de l'œuvre de Stig Dagerman en France et en Italie.**

Disputationen äger rum lördagen den 4 oktober 2008 kl. 10.00

Plats: Sal T 302, Arkeologen, Olof Wijksgatan 6

Opponent: Professor Philippe Bouquet, Caen

Avhandlingen kan beställas från avhandlingsförfattaren

För ytterligare information kontakta Karin Dahl, mobiltel. 0707-67 11 31,

e-post: karin.dahl@rom.gu.se